RAY BRADBURY

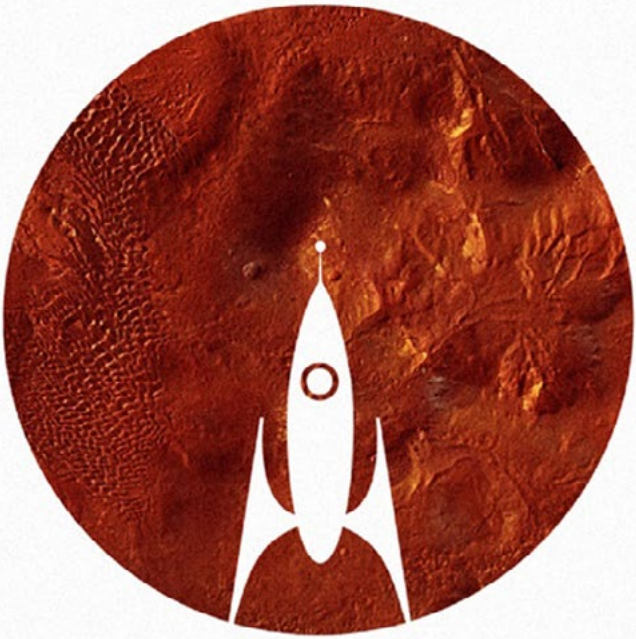

MARŤANSKÁ KRONIKA

plus

Marťanská kronika

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Ray Bradbury
Marťanská kronika – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

RAY BRADBURY

MARŤANSKÁ KRONIKA

plus

THE MARTIAN CHRONICLES
Copyright © 1945,1946, 1948, 1949, 1950. Copyright
renewed 1972, 1974, 1975, 1976, 1977 by Ray Bradbury.
Introduction copyright © 1997 by Ray Bradbury.
Epilogue © Rainer Eisfeld, 2012
Translation © Jarmila Emmerová, 2017
Prologuetranslation © Ondřej Hanus, 2017
Epiloguetranslation © Ondřej Müller, 2017
Cover design © Milan Malík, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-259-0727-6
ISBN e-knihy 978-80-259-0760-3 (1. zveřejnění, 2017)

S láskou a vděčností
věnuji Maggie/Margueritě,
která tehdy v roce 1949
rukopis na psacím stroji opisovala.

A rovněž Normanu Corwinovi
a WALTERU I. BRADBURYMU,
skvělým přátelům, kteří asistovali u jeho zrodu!

„Svědčí nám stanout zas jednou v úžasu,“ řekl filozof.
„Cesty do vesmíru nám všem vracejí dětství.“

CHRONOLOGIE

	Slovo úvodem	13
Leden 2030:	Raketové léto	19
Únor 2030:	Ylla	21
Srpen 2030:	Letní noc	37
Srpen 2030:	Pozemšťani	40
Březen 2031:	Řádný občan	59
Duben 2031:	Třetí expedice	61
Červen 2032:	… a bude stejně luna plát	82
Srpen 2032:	Osadníci	113
Prosinec 2032:	Zelené ráno	115
Únor 2033:	Kobylky	121
Srpen 2033:	Noční sekání	122
Říjen 2033:	Břeh	133
Únor 2034:	Mezidobí	135
Duben 2034:	Muzikanti	136
Červen 2034:	Má duše se vznáší ve výši	139
2035–2036:	Nová jména	156
Duben 2036:	Usher II	158
Srpen 2036:	Staří	178
Září 2036:	Marťan	179

Listopad 2036: Brašnářství 195
Listopad 2036: Mrtvá sezona 197
Listopad 2036: Pozorovatelé 212
Prosinec 2036: Mlčící města 215
Duben 2057: Dlouhá léta 228
Srpen 2057: Přijdou vlahé deště 241
Říjen 2057: Výlet na milion let 249

Osadníkem na nejzazší hranici . . . 263
Ediční poznámka. 283

SLOVO ÚVODEM

Green Town, někde na Marsu; Mars, někde v Egyptě

„Neříkejte mi, co dělám. Nechci to vědět!“

Toto nejsou má slova. Pronesl je můj přítel, italský filmový režisér Federico Fellini. Během natáčení svých scénářů se odmítal dívat na nově pořízené záběry, které byly zachyceny v kameře a na konci každého dne vyvolány. Chtěl, aby si jednotlivé scény uchovaly tajemství a dál jej lákaly a provokovaly.

Stejně jsem to měl po většinu života i já se svými povídkami, hrami a básněmi. A stejné to bylo i s *Marťanskou kronikou* v letech těsně předcházejících mému sňatku v roce 1947 a pak, když jsem ji v procesu horečnatého psaní, jež mi přineslo řadu překvapení, v létě 1949 dokončil.

To, co začalo jako příležitostně psané povídky či „poznámky bokem“ pojednávající o rudé planetě, se v červenci a srpnu téhož roku změnilo v prudký výbuch inspirace, kdy jsem každé ráno usedal k psacímu stroji zvědavý, jaké další nápady si pro mě má Múza nachystala.

Skutečně jsem takovou Múzu měl? A skutečně jsem v tuto mytickou stvůru odjakživa věřil? Nikoli. V mládí, v době, kdy jsem na střední chodil za školu a živil se jako kamelot, jsem dělal totéž co většina začínajících spisovatelů: napodoboval jsem starší autory, imitoval své vrstevníky, čímž jsem sám sobě zabránil odhalit, co se mi doopravdy skrývá pod kůží a za víčky.

Než jsem oslavil pětadvacátý rok, napsal jsem už a vydal řadu povedených bizarně fantaskních povídek, ale nijak jsem se z nich nepoučil. Byl jsem slepý k tomu, že se mi v hlavě rojí spousta dobrých námětů, které zachycuji na papíře. Mé podivné povídky byly barvité a opravdové. Mé futuristické příběhy byly jako roboti bez života, mechanické a strnulé.

Osvobození jsem našel až díky *Městečku v Ohiu* od Sherwooda Andersona. Bylo mi nějakých čtyřiadvacet, když mě uhranul ten zástup postav trávících své životy na zpola osvětlených verandách a v temných podkrovích onoho města, kde panuje věčný podzim. „Ach Bože," zvolal jsem. „Nebylo by báječné, kdybych dokázal napsat knihu, která by byla aspoň z poloviny tak dobrá, ale odehrávala by se na Marsu?"

Sestavil jsem si seznam potenciálních míst a obyvatel onoho vzdáleného světa, vymyslel názvy, rozepsal asi desítku povídek, odložil je a zapomněl na ně. Nebo jsem si to alespoň myslel.

Neboť Múza je neodbytná. Žije dál, i když ji zanedbáváte, vyčkává, až jí dáte prostor, anebo zemřete, aniž by se dostala ke slovu. Bylo na mně, abych se přesvědčil, že tenhle mýtus není jen přízrak, intuitivní substance, kterou lze vyvolat, aby promluvila tajuplným jazykem a roztančila konečky mých prstů.

Během několika příštích let jsem sepsal řadu martských črt, shakespearovských „poznámek", neuspořádaných myšlenek, rozsáhlých nočních vidin, polosnů sněných těsně před úsvitem. Tento žánr dokonale ovládají Francouzi, například takový Saint-John Perse. Je to onen napůl básnický, napůl prozaický útvar, který může na ploše pouhých sta slov, nebo klidně na celou stránku pojednávat o čemkoli, ať už ho podnítilo počasí, čas, architektonicky zajímavé průčelí, dobré víno či chutné jídlo, výhled na moře, rychlý soumrak nebo pomalé svítání. Ze směsi těchto prvků autor následně vyvrhuje nestrávené zbytky nebo mumlavé hamletovské samomluvy.

Tak či onak jsem své myšlenky neřadil podle žádného zvláštního záměru či plánu a pohřbil jsem je spolu s dalšími dvěma tucty příběhů.

A pak se na mě usmálo štěstí. Norman Corwin, vynikající rozhlasový scenárista a režisér, trval na tom, abych navštívil New York a nechal se „objevit". Poslušen jeho naléhání jsem se vydal autobusem na Manhattan, přetrpěl noc na ubytovně YMCA a setkal se s Walterem Bradburym (shoda jmen je čistě náhodná), znamenitým redaktorem z nakladatelství Doubleday, který prohlásil, že jsem možná utkal dosud nevídanou tapiserii. A zeptal se mě, jestli bych nemohl všechny ty martské povídky nějak provázat a pospojovat do Marťanské *kroniky*.

„Dobrý Bože," vydechl jsem. „*Městečko v Ohiu*!"

„Cože?" podivil se Walter Bradbury.

Den nato jsem náčrt *Kroniky* dodal Walteru Bradburymu spolu s konceptem *Ilustrovaného muže*. Domů jsem jel vlakem s šekem na patnáct set dolarů v kapse, který pokryl nájemné (třicet dolarů za měsíc) na dva roky dopředu a umožnil nám přivést na svět naši první dceru.

Marťanská kronika vyšla koncem jara roku 1950, ale dočkala se jen malé hrstky recenzí. Pochválil mě pouze Christopher Isherwood, když mě představoval Aldousi Huxleymu, který se ke mně u čaje naklonil a řekl mi: „Víte vy, co jste zač?"

Neříkejte mi, co dělám, napadlo mě. Nechci to vědět.

„Vy," řekl Huxley, „jste básník."

„Ať se propadnu," odvětil jsem.

„Naopak, vy se dostanete až na vrchol," pravil Huxley.

Opravdový, strmý vrchol.

A tímto vrcholem je kniha, kterou držíte v rukou.

Najdete v ní stopy Sherwooda Andersona? Nikoli. Jeho ohromující vliv se dávno rozpustil v mých gangliích. Pár ozvuků *Městečka v Ohiu* lze odhalit v *Pampeliškovém víně*, mé další

sbírce povídek, jež se tváří jako román. Avšak žádné zrcadlové obrazy. Andersonovy grotesky mají podobu chrličů na městských střechách, kdežto ty mé jsou plné kolií, ztracených slečen u nálevních pultů, chlapce, který je přecitlivělý na vyřazené tramvaje, ztracených kamarádů a plukovníků z občanské války utopených v čase nebo zpitých vzpomínkami. Jedinými chrliči na Marsu jsou Marťané v přestrojení za mé greentownské příbuzné, v němž se skrývají až do chvíle, než přijde zasloužený trest.

Sherwood Anderson by nevěděl, jak správně zacházet s lampiony vypouštěnými v předvečer Dne nezávislosti. Já jsem je zapálil a vypustil na Marsu i v Green Townu, aby se vznášely a tiše žhnuly v obou knihách. Hoří v nich dodnes, vydávajíce právě tolik světla, aby pomáhaly při jejich čtení.*

Zhruba před osmnácti lety jsem produkoval inscenaci *Marťanské kroniky* v jednom divadle na Wilshire Boulevard. Šest bloků západně odtud v Losangelské galerii zrovna probíhala putovní výstava egyptského krále Tutanchamona. Když jsem pendloval mezi divadlem a galerií, nevycházel jsem z údivu.

„Propána," hlesl jsem při pohledu na Tutanchamonovu zlatou masku, „vždyť to je Mars."

„Propána," hlesl jsem při sledování svých Marťanů na jevišti, „vždyť to je Egypt s Tutanchamonovými duchy."

Před mýma očima a v mé mysli tak ožily a pomíchaly se staré mýty, nové mýty se obalily do papyru a nasadily si zářivé masky.

Nevědomky jsem po celou dobu byl Tutanchamonovým potomkem, který psal v hieroglyfech rudého světa, přesvědčený o tom, že vytváří budoucnosti i v zaprášených minulostech.

Jak je při tom všem tedy možné, že se *Marťanská kronika* tak často označuje za science fiction? Ten popis na ni nesedí. V celé knize je jediná povídka, která se řídí zákony technologické fyziky: „Přijdou vlahé deště". Popisuje jeden z prvních domů s virtuální realitou, které se v posledních pár letech staly

v naší společnosti běžným jevem. V roce 1950 by takový dům stál tolik, že by majitele přivedl na mizinu. Dnes, s příchodem počítačů, internetu, faxů, audiokazet, sluchátek do uší a širokoúhlých televizí, by se dal za levno sestavit v prodejně elektra.

Dobrá, co tedy *Kronika* je? Je to král Tutanchamon, jehož hrobku vykopali, když mi byly tři roky, severské Eddy, které mě uchvátily, když mi bylo šest, a antičtí bohové, kterým jsem propadl v deseti: nefalšovaný mýtus. Kdyby šlo o science fiction založenou na praktické, funkční technologii, už dávno by upadla do prachu zapomnění. Jelikož se však jedná o nezávislou, soběstačnou smyšlenku, i ti nejzavilejší fyzikové z Kalifornského technologického institutu jsou ochotni akceptovat dýchání neexistující kyslíkové atmosféry, kterou jsem rozestřel na Marsu. Věda či stroje se mohou navzájem pozabíjet nebo být nahrazeny. Mýtus, zahlédnutý v zrcadlech, nedotknutelný, přetrvá. A není-li nesmrtelný, přinejmenším tak vypadá.

A konečně:

Neříkejte mi, co dělám. Nechci to vědět!

Tomu říkám způsob života. Ten jediný možný. Neboť intuice, předstírajíc nevědomost, podivuhodná v tom, jak zdánlivě nejeví zájem, pozvedá svou neviditelnou hlavu a v mytologických formách se plíží z vašich otisků dlaní. A protože jsem psal mýty, možná že mému Marsu zbývá ještě pár let nemožného života. Zpola mě ujišťuje jedna věc: Dodnes mě zvou na Kalifornský technologický institut.

Ray Bradbury

* Bradbury zmiňuje motiv z povídky „Lampiony“, jež bývá někdy editory ex post řazena do *Marťanské kroniky*, třebaže původně vyšla ve sbírce *Ilustrovaný muž*, jejíž původní podobu jsme v českém vydání (Plus, 2017) respektovali.

LEDEN 2030

RAKETOVÉ LÉTO

Nejdřív byla pravá ohijská zima – dveře zavřené, okna utěsněná, tabulky slepé námrazou, všude na střechách krajky rampouchů, děti lyžovaly na svazích a hospodyně zachumlané do kožichů jako velcí černí medvědi opatrně našlapovaly ve zledovatělých ulicích.

A pak se městečkem rozlil táhlý závan tepla. Lavina horkého vzduchu, jako by někdo nechal otevřené dveře pekárny. Vedro se chvělo mezi domky, v křovinách i mezi dětmi. Rampouchy spadly, roztříštily se a začaly tát. Dveře se otevřely dokořán. Okna se rozlétla. Děti odhodily vlněné oblečení. Hospodyně se zbavily medvědích kostýmů. Sníh roztál a odkryl zvadlou zeleň trávníků z loňského léta.

Raketové léto. V domcích zotvíraných čerstvému vzduchu nesla se ta slova od úst k ústům. *Raketové léto.* Teplý vzduch z pouště měnil květy, které vykouzlil na oknech mráz, a zničil tak umělecké dílo. Lyže a sáňky byly najednou k ničemu. Sníh, který z mrazivé oblohy padal na město, se proměnil v horký déšť dřív, než se dotkl země.

Raketové léto. Na verandách, z nichž crčela voda, se vykláněli lidé a pozorovali zardívající se oblohu.

Raketa připravená na odpalovací rampě vypouštěla růžová

oblaka ohně a vedra jako sálající pec. Raketa stála v chladném zimním ránu a s každým výdechem obrovitých výfuků vytvářela léto. Raketa změnila podnebí a léto se na krátkou chvíli sneslo do kraje…

ÚNOR 2030

YLLA

Měli dům z křišťálových sloupů na břehu vyschlého moře planety Marsu a den co den bylo ráno vidět paní K, jak jí zlaté plody rostoucí na křišťálových zdech nebo jak čistí dům hrstmi magnetického prachu, který odstranil všechnu špínu a odletěl pak s horkým větrem pryč. Odpoledne, kdy zkamenělé moře žhnulo nehybným vedrem, keříky vinné révy trčely na dvorku, vzdálené martské městečko vyprahle leželo pod krunýřem tetelivého vzduchu a nikdo ani dveře nepootevřel, bývalo vidět i pana K, jak si ve svém pokoji čte v kovové knize s plastickými hieroglyfy, jichž se dotýkal rukou, jako by hrál na harfu. A z té knihy, když ji zlehka přejížděl prsty, zpíval hlas, měkký starodávný hlas, a vyprávěl pověst o době, kdy se moře vinulo jako rudá pára kolem břehů a dávno zemřelí mužové táhli do bitev ozbrojeni mračny kovového hmyzu a elektrických pavouků.

Manželé K bydleli u mrtvého moře už dvacet let a jejich předkové žili v témž domě, který se jako květina otáčel za sluncem, už po deset století.

Manželé K nebyli staří. Měli krásnou hnědavou pleť rodilých Marťanů, žluté oči jako penízky a jemný melodický hlas. Kdysi rádi malovali chemickým ohněm obrázky, plavali v kanálech v období, kdy je vinná réva napájela zelenou šťávou,

a vydrželi si až do svítání povídat pod modře světélkujícími portréty v hovorně.

Teď nebyli šťastní.

Dnes ráno stála paní K mezi sloupy a naslouchala sálání pouštního písku, který se tavil v žlutý vosk a zdánlivě se roztékal až k obzoru.

Něco se určitě stane.

Vyčkávala.

Pozorovala modrou martskou oblohu, jako by čekala, že se oblaka každým okamžikem svinou, smrští a vyvrhnou na písek oslnivý zázrak.

Nestalo se nic.

Čekání ji unavilo, prošla se mezi zamlženými sloupy. Ze žlábkovaných hlavic tryskal jemný deštík, chladil žhavý vzduch a jemně dopadal i na ni. Za parných dnů měl člověk pocit, že se brouzdá v potoce. Podlahy v domě se leskly chladnými potůčky. Zpovzdálí slyšela, jak si manžel bez ustání přehrává svou knihu, staré písně mu prsty nikdy neunavily. V duchu zatoužila, aby zase jednou i jí věnoval tolik času jako těm podivuhodným knihám, aby ji objímal a hladil jako tu malou harfičku.

Ale to ne. Zavrtěla hlavou, shovívavě a sotva znatelně. Víčky si zlehka přikryla zlaté oči. V manželství si lidé zevšední a zestárnou, třebaže jsou dosud mladí.

Položila se do židle, která se vytvarovala podle jejího těla. Oči zavřela nervózně a pevně.

Zjevil se jí sen.

Hnědé prsty se zachvěly, natáhly, naprázdno se sevřely. Hned nato sebou polekaně trhla, posadila se a zalapala po dechu.

Rychle se rozhlédla, jako by čekala, že někdo bude stát před ní. Vypadala zklamaně – prostor mezi sloupy byl prázdný.

V trojúhelníku dveří se objevil její manžel. „Ty jsi volala?“ ptal se podrážděně.

„Ne!“ vykřikla.

„Měl jsem dojem, že tě slyším vykřiknout.“

„Opravdu? Usínala jsem a něco se mi zdálo.“

„Teď ve dne? To se ti tak často nestává.“

Seděla, jako by jí ten sen udeřil do tváře. „Něco tak zvláštního, tak strašně zvláštního,“ opakovala polohlasně. „Takový sen!“

„Aha.“ Zřejmě se chtěl vrátit ke knize.

„Zdálo se mi o nějakém muži.“

„O muži?“

„O vysokém muži, víc než metr osmdesát.“

„To je absurdní. Takový obr, nepovedený obr!“

„Jenže –“ hledala slova, „on vypadal docela hezky. Přestože byl tak veliký. A měl – já vím, že ti to bude připadat hloupě –, měl modré oči.“

„Modré oči! Dobří bohové!“ zvolal pan K. „Co ještě se ti bude zdát? Neměl náhodou černé vlasy?“

„Jak jsi na to přišel?“ Plála vzrušením.

„Vybral jsem tu nejméně pravděpodobnou barvu,“ odpověděl chladně.

„Ale on je měl opravdu černé!“ vykřikla. „A pleť měl úplně bílou. Byl to strašně zvláštní člověk. Měl na sobě divnou uniformu, slétl dolů z oblohy a mile mě oslovil.“ Usmála se.

„Z oblohy? Co je to za nesmysl?!“

„Přiletěl v nějaké kovové věci, na slunci se leskla,“ vzpomínala. Zavřela oči, aby si všechno znovu vybavila. „Zdálo se mi, že na obloze něco jiskří, jako když se vyhodí do vzduchu peníz, a najednou se to zvětšilo a měkce se to sneslo na zem, takové dlouhé stříbrné plavidlo, kulaté a cizokrajné. A na boku toho stříbrného předmětu se otevřela dvířka a ten vysoký muž z nich vystoupil.“

„Kdybys měla něco pořádného na práci, neměla bys takové hloupé sny.“

„Mně se to docela líbilo," odpověděla a znovu si lehla. „Nikdy jsem si nemyslela, že mám takovou představivost. Černé vlasy, modré oči a bílá pleť! Byl to divný člověk, a přesto – docela hezký."

„Přání je otcem myšlenky."

„Nebuď jízlivý. Nevymyslela jsem si ho schválně. Prostě mi přišel na mysl, když jsem klímala. Nebylo to ani jako sen. Bylo to tak nečekané a zvláštní. Podíval se na mě a řekl: ‚Přiletěl jsem raketou ze třetí planety. Jmenuji se Nathaniel York –'"

„Hloupé jméno. Vlastně to ani žádné jméno není," ohradil se její manžel.

„Samozřejmě že je hloupé, vždyť je to sen," vysvětlovala mu mírně. „A pak řekl: ‚Tohle je první vesmírný let. Jsme v raketě jen dva, já a můj přítel Bert.'"

„Zase takové hloupé jméno."

„A říkal: ‚Jsme z jednoho velkoměsta na Zemi, tak se jmenuje naše planeta,'" pokračovala paní K. „Takhle to říkal. Země, ano, tak se to jmenuje. A mluvil cizí řečí. Ale nějak jsem mu rozuměla. V myšlenkách. Asi telepaticky."

Pan K se odvrátil. Zarazila ho otázkou. „Ylle?" zavolala klidně. „Nenapadlo tě někdy, jestli – prostě – jestli na třetí planetě nežijí lidé?"

„Na třetí planetě se žádný život nemůže udržet," prohlásil její manžel trpělivě. „Naši vědci tvrdí, že v jejím ovzduší je příliš mnoho kyslíku."

„Ale nebylo by to úžasné, kdyby tam lidé byli? A kdyby cestovali vesmírem v nějakých lodích?"

„Nech toho, Yllo, ty přece moc dobře víš, jak nesnáším takovéhle citové výlevy. Radši se zas pustíme do práce."

Později toho dne si začala zpívat tu píseň, když se procházela mezi šumícími sloupy deště. Zpívala ji pořád znovu a znovu.

„Co je to za písničku?“ vyštěkl nakonec její manžel a přišel se posadit k plamennému stolku.

„Nevím.“ Zvedla oči, překvapená sama sebou. Pozvedla ruku k ústům, jako by tomu nemohla uvěřit. Slunce zapadalo. V slábnoucím světle se dům uzavíral jako obrovská květina. Mezi sloupy vál vítr, na plamenném stolku klokotal žhavý rybníček stříbrné lávy. Vítr jí načechral rusé vlasy a něžně jí pobrukoval do ucha. Stála tiše, hleděla do širých dálav bledého mořského dna, jako by se na něco rozpomínala, ve žlutých očích jí stály slzy dojetí. „Stačí, když připiješ mi očima, a já ti připiji svýma,“ zpívala dojatě, pomalu a klidně. „Polibkem ve sklence mě vlídně pohosti a já se pro něj zřeknu vína.“ Pak už si jen pro sebe pobrukovala, oči měla zavřené a rukama lehounce plula s větrem. Dozpívala tu píseň.

Byla velmi krásná.

„Tu píseň jsem nikdy neslyšel. To jsi složila sama?“ vyzvídal a upřel na ni pohled.

„Ne. Ano. Ne – já vlastně nevím!“ Tonula v rozpacích. „Dokonce ani nevím, co znamenají ta slova, jsou v nějaké cizí řeči.“

„V jaké řeči?“

Bezděčným pohybem hodila kousky masa do bublající lávy. „Nevím.“ Za okamžik maso vytáhla uvařené a dala mu je na talíř. „Tak se mi zdá, že jsem vymyslela něco strašně hloupého. Ale nevím proč.“

Nepromluvil. Díval se, jak žena hází maso do syčícího kráteru. Slunce zašlo. Pomalu, pomaloučku se snášela noc, vkrádala se do pokoje, postupně spolykala všecky sloupy i je oba a jako temné víno se rozlila po stropě. Obličeje jim ozařoval jen žár stříbrné lávy.

Znovu začala pobrukovat tu podivnou píseň.

Vyskočil ze židle, jako když ho bodne, a rozzlobeně odešel z pokoje.

* * *

Večeři dojedl později a sám.

Pak vstal, protáhl se, podíval se na ni, zazíval a navrhl: „Pojď, zapřáhneme ohnivé ptáky a pojedeme se dnes večer trochu povyrazit do města."

„To myslíš vážně?" řekla. „Není ti něco?"

„Co je na tom tak zvláštního?"

„Už půl roku jsme nikde nebyli."

„Proto je to dobrý nápad."

„Najednou se staráš," řekla.

„Nech si ty řeči," odpověděl nevrle. „Chceš jet, nebo nechceš?"

Pohlédla na bledou poušť. Na obloze už vycházely dva identické bílé měsíce. Chladivá voda jí zlehka omývala prsty u nohou. Slabounce ji zamrazilo. Ze všeho nejvíc si přála zůstat doma, klidně sedět, mlčky a bez hnutí, dokud se nestane ta věc, na niž celý den čeká, ta věc, která se nemůže stát, ale která se přece snad… Hlavou jí prolétl úryvek písně.

„Já –"

„Jen ti to prospěje," naléhal. „Tak pojď."

„Jsem unavená," řekla. „Až někdy jindy."

„Tady máš šálu." Podal jí flakon. „Už jsme celou věčnost nikde nebyli."

„Ty ano, dvakrát týdně jsi v Xi." Za nic by se na něho nepodívala.

„Obchodně," upozornil ji.

„No ovšem," zašeptala si pro sebe.

Z flakonu vytryskla tekutina, proměnila se v modravou mlhu a chvějivě se jí usadila kolem krku.

Ohniví ptáci byli připravení. Podobali se uhlíkům v ohništi a žhnuli na jemném chladivém písku. Bílý baldachýn se na-

douval nočním větrem a měkce se vlnil připoután k ptákům stovkami zelených stuh.

Ylla se položila pod baldachýn a ptáci se na jediný manželův pokyn vznesli jako hořící jiskry k ztemnělé obloze. Stuhy se napnuly, baldachýn se zvedl. Písek pod nimi zaskřípěl a rozjel se nazpět. Modravé pahorky začaly ubíhat kolem a pryč a oni se vzdalovali od domova, od deštivých sloupů, od květin v klecích, od zpívajících knih a šeptajících potůčků na podlaze. Na svého muže nepohlédla. Slyšela ho, jak pobízí ptáky, když stoupali vzhůru jako oblak deseti tisíc planoucích jisker, jako stejný počet červenožlutých ohňostrojů na nebi, a vlekli za sebou baldachýn jako květinový plátek a propalovali se větrem.

Nedívala se, jak pod nimi mizí mrtvá starobylá města podobná kostěným šachovým hrám, nedívala se na staré kanály naplněné prázdnotou a sny. Letěli kolem vyschlých řek a vyschlých jezer jako stín vrhaný měsícem, jako hořící pochodeň.

Pozorovala jenom oblohu.

Manžel něco říkal.

Dívala se na oblohu.

„Slyšela jsi, co jsem říkal?“

„Cože?“

Vybuchl: „Taky bys mi mohla věnovat trochu pozornosti.“

„Přemýšlela jsem.“

„Nikdy mě nenapadlo, že jsi milovnice přírody, ale dnes se nějak zvlášť zajímáš o oblohu.“

„Je moc krásná.“

„Říkal jsem si,“ začal manžel zvolna, „že bych dnes večer mohl zavolat Hullovi. Chtěl bych se s ním domluvit, abychom si společně vyjeli na pár dní, řekněme tak na týden, do Modrých hor. Zatím mě to jen napadlo –“

„Do Modrých hor!“ Rukou se přidržela lemu baldachýnu a prudce se k němu natočila.

„Vždyť to jen dávám na uváženou.“

„Kdy chceš jet?“ zeptala se rozechvěle.

„Myslel jsem, že bychom mohli vyrazit zítra ráno. Znáš to, radši neodkládat a tak,“ pokračoval jakoby nic.

„Ale takhle brzy na začátku roku přece nikam nejezdíme.“

„Jenže tentokrát mám dojem,“ usmál se, „že nám moc prospěje, když odtud vypadneme. Potřebujeme klid a vysadit. Sama to dobře víš. Nemáš přece v plánu nic jiného? Pojedeme, že?“

Nadechla se, chvilku otálela a pak odpověděla: „Ne!“

„Cože?“ výkřikem poplašil ptáky. Baldachýn sebou škubl.

„Ne,“ řekla pevně. „Už jsem se rozhodla. Já nepojedu.“

Zadíval se na ni. Víc už nepromluvil. Ona se odvrátila.

A ptáci, deset tisíc žhavých uhlíků, letěli větrem dál.

Za svítání proniklo slunce křišťálovými sloupy a rozpustilo mlhu, na které Ylla spala. Celou noc visela Ylla nad podlahou podpíraná měkkými koberci z mlhy, která vytryskla ze stěn, když se Ylla ukládala ke spánku. Po celou noc odpočívala na této mlčící řece jako člun na nehlučně plynoucím proudu. Teď mlhu spálilo slunce, mlžný opar klesal k zemi a nakonec Yllu vysadil na břeh procitnutí.

Otevřela oči.

Manžel stál nad ní. Vypadal, jako by tak stál už celé hodiny a pozoroval ji. Nevěděla proč, ale nedokázala mu pohlédnout do obličeje.

„Už se ti zase něco zdálo,“ řekl. „Mluvila jsi ze spaní – já nemohl usnout. Měla bys vážně jít k doktorovi.“

„Bude mi zas dobře.“

„Ale napovídala jsi toho ze spaní dost!“

„Vážně?“ trhla sebou.

Po ránu bylo v místnosti chladno. Ležela a prostoupilo ji šedé světlo.

„O čem se ti zdálo?“

Musela chvíli přemýšlet, než se rozpomněla. „O té lodi. Za-se sestoupila z nebe, přistála, vystoupil z ní vysoký muž, mluvil se mnou, žertoval, smál se, bylo to tak hezké.“

Pan K se dotkl sloupu. Vytryskly pramínky teplé vody a proměnily se v páru. Z místnosti se vytratil chlad. Výraz pana K byl lhostejný.

„A pak,“ pokračovala, „ten muž, co říkal, že se jmenuje tak divně, Nathaniel York, mi řekl, že jsem krásná a – a políbil mě.“

„Tak vida!“ vykřikl manžel, prudce se odvrátil a zaťal zuby.

„Vždyť je to jenom sen.“ Bavilo ji to.

„Takovéhle hloupé ženské sny si nech od cesty!“

„Chováš se jako malé dítě.“ Ulehla znovu na zbytek chemické mlhy. Za chvilku se tiše zasmála. „Vzpomněla jsem si ještě na něco z toho snu,“ přiznala se.

„A na co, na co?“ rozkřikl se.

„Ylle, ty jsi nějak špatně naložený.“

„Řekni mi to!“ naléhal. „Nesmíš přede mnou mít žádné tajnosti!“ Stál nad ní a v obličeji se mu objevil zlověstný a neústupný výraz.

„Takhle jsem tě ještě nikdy neviděla,“ odpověděla napůl pobaveně, napůl znechuceně. „Nic se nestalo, jenom mi ten člověk, ten Nathaniel York, řekl – no zkrátka mi řekl, že by mě vzal do lodě a s sebou vzhůru k nebi a že by mě odvezl na svou planetu. Vždyť je to přece k smíchu.“

„K smíchu, říkáš!“ téměř ječel. „Měla ses slyšet, jak ses k němu měla, jak jsi na něj mluvila, jak sis s ním prozpěvovala – bohové! – a celou noc. Měla ses slyšet!“

„Ylle!“

„Kdy přistane? Kde přistane s tou svou zatracenou lodí?“

„Ylle, nekřič tolik.“

„Co bych nekřičel!“ Prkenně se nad ní sklonil. „A v tom snu,“ chytil ji za zápěstí, „nepřistála ta loď náhodou v Zeleném údolí? Ano, nebo ne? Odpověz!“

„No ano –“

„A přistála dnes odpoledne, že?“ dorážel na ni.

„Ano, ano, myslím, že ano, ale jenom ve snu.“

„No,“ toporně jí odmrštil ruku stranou, „ještě že mluvíš pravdu! Slyšel jsem každé slovo, které jsi říkala ze spaní. Vykládala jsi o tom údolí i kdy to bude.“ Namáhavě oddychoval a procházel mezi sloupy jako člověk oslepený bleskem. Pomalu začínal klidněji dýchat. Hleděla na něho jako na šílence. Po chvíli vstala a šla k němu. „Ylle,“ zašeptala.

„Už je to v pořádku.“

„Tobě je zle.“

„Není.“ Přinutil se k mdlému úsměvu. „Jenom vyvádím jako dítě. Nezlob se, miláčku.“ Ledabyle ji pohladil. „Měl jsem poslední dobou moc práce. Promiň, prosím tě. Půjdu si na chvilku lehnout –“

„Ty ses tak rozčílil.“

„Už jsem v pořádku. Vážně.“ Vydechl. „Zapomeneme na to. Poslyš, včera jsem slyšel vtip o Uelovi, chtěl jsem ti ho vyprávět. Co bys řekla tomu, že ty připravíš snídani, já ti povím ten vtip a o tamtom už mluvit nebudeme.“

„Byl to jenom sen.“

„Samozřejmě.“ Mechanicky ji políbil na tvář. „Jenom sen.“

V poledne stálo slunce vysoko na obloze, pražilo a kopce se třpytily v jeho žáru.

„Ty nepojedeš do města?“ zeptala se Ylla.

„Do města?“ sotva znatelně povytáhl obočí.

„Tenhle den v týdnu tam jezdíváš vždycky.“ Posadila klec s květinami na podstavec.

Květiny sebou zavrtěly a hladově otevřely žluté tlamičky.

Zavřel knihu. „Ne. Je moc horko a pak – je pozdě."

„Ach tak." Dokončila úpravu klece a vykročila ke dveřím. „Nebudu pryč dlouho."

„Počkej chvilku! Kam jdeš?"

Než se nadál, stála ve dveřích. „Navštívit Pao. Pozvala mě."

„Dnes?"

„Už jsem ji hodně dlouho neviděla. Je to jen kousek."

„Přes Zelené údolí, že?"

„Ano, malá procházka, není to daleko, myslela jsem, že bych –" Měla naspěch.

„Je mi líto, opravdu líto," řekl, vyskočil, aby ji zadržel, a vypadal, jako by ho vlastní zapomnětlivost velmi mrzela. „Úplně mi to vypadlo z hlavy. Pozval jsem na dnešní odpoledne doktora Nlle."

„Doktora Nlle!" Šinula se ke dveřím.

Chytil ji za loket a neúprosně táhl zpátky dovnitř. „Ano."

„Ale Pao –"

„Pao může počkat, Yllo. Musíme se věnovat Nlleovi."

„Jen na pár minut –"

„Ne, Yllo."

„Ne?"

Zavrtěl hlavou. „Ne. A navíc, k Pao je to kus cesty. Přes celé Zelené údolí, kolem velkého kanálu a dolů, že? A bude vedro, strašné vedro a doktor Nlle by tě moc rád viděl. Tak co?"

Neodpověděla. Chtěla se mu vyškubnout a utíkat. Chtěla vykřiknout. Ale zůstala sedět na židli, pomalu točila palci a tupě se na ně dívala chycená do pasti.

„Yllo?" zamručel. „Budeš tady, viď?"

„Ano," řekla po drahné chvíli. „Budu tady."

„Celé odpoledne?"

Hlas jí zněl dutě. „Celé odpoledne."

* * *

Bylo pozdní odpoledne a doktor Nlle se neobjevoval. Yllin manžel se nezdál nijak zvlášť překvapený. Když už bylo k večeru, cosi zamumlal, šel ke skříni a vytáhl nebezpečnou zbraň, dlouhou nažloutlou trubici zakončenou měchem a spouští. Obrátil se a na obličeji měl masku vytepanou ze stříbrného kovu, bezvýraznou masku, kterou nosil, kdykoli chtěl zastřít své city, masku, která tak znamenitě přiléhala k oblinám a důlkům jeho hubených tváří, brady a čela. Maska se leskla a on svíral nebezpečnou zbraň v ruce a prohlížel si ji. Neustále to v ní bzučelo, jako bzučí hmyz. S pronikavým svistem se z ní daly vymrštit roje zlatých včel. Hrůzných zlatých včel, které vbodly žihadlo a jako semena padly mrtvé do písku.

„Kam jdeš?“ zeptala se.

„Co?“ Naslouchal zlověstnému bzučení v měchu. „Doktor Nlle se opozdil a já tu na něj nebudu jako blázen čekat. Jdu si trochu zalovit a vrátím se. Ty se odtud rozhodně nehni, jasné?“ Stříbrná maska se zatřpytila.

„Ano.“

„A vyřiď doktorovi Nlle, že se brzy vrátím. Jdu si jen na chvíli zalovit.“

Trojúhelníkové dveře se zavřely. Jeho kroky na cestě z kopce doznívaly.

Dívala se za ním, jak kráčí zalitý sluncem, dokud jí nezmizel z očí. Pak se vrátila ke svým povinnostem – uklidit magnetickým prachem a očesat ovoce z křišťálových zdí. Pracovala rychle a energicky, ale chvílemi jako by strnula, a tu se přistihla, že zpívá tu podivnou a nezapomenutelnou píseň a mezi křišťálovými sloupy vyhlíží na oblohu.

Zadržela dech, bez hnutí zůstala stát a čekala.

Blížilo se to.

Každým okamžikem se to mohlo stát.

Bylo to jako ve dnech, kdy člověk slyší, že se blíží bouře, je napjaté ticho a pak se nad zemí přežene v nárazech, stínech a v tetelivém chvění sotva znatelný tlak ovzduší. Ta změna se člověku přitiskne na ušní bubínky a on s úzkostí čeká na blížící se bouři. Začne se chvět.

Obloha se poskvrní rozličnými barvami, nakupí se mračna, hory se zbarví kovovým nádechem. Květiny z klecí vydechují sotva postřehnutelné výstrahy. Člověk cítí, jak se mu lehounce čechrají vlasy. Někde v domě tiše prozpěvuje hlas hodin „čas, čas, čas, čas…“ – o nic hlučněji, než když voda odkapává na samet.

A pak – bouře. Rozsvítí se elektrická záře, hustá clona deště a burácející tma se valí k zemi a zavře se, navždy.

Takhle tomu bylo. Schylovalo se k bouři – jenže obloha byla čistá. Čekalo se na blesky – a na obloze nebyl ani mráček.

Ylla se procházela dusným letním domem. Každým okamžikem udeří z nebe blesk, zahřmí hrom, vznese se kužel kouře – pak ticho, kroky po pěšině, zaťukání na křišťálové dveře a ona poběží otevřít…

Yllo, ty blázne! vysmívala se sama sobě. Proč ty v té nanicovaté hlavě chováš takové ztřeštěné představy?

A pak se to stalo.

Vzduchem prolétl závan vedra jako z obrovského požáru. Ozval se vířivý zvuk letícího předmětu. Záblesk na obloze, záblesk kovu.

Ylla vykřikla.

Proběhla mezi sloupy a otevřela dveře dokořán. Stála čelem ke kopcům. Ale v tu chvíli už tam nebylo nic.

Užuž se chtěla rozběhnout z kopce, ale donutila se zastavit. Má přece zůstat tady, nikam nechodit. Doktor přijde na návštěvu a manžel by se zlobil, kdyby odběhla.

Čekala ve dveřích, prudce oddychovala, zdvihla ruku.

Napínala zrak, aby dohlédla k Zelenému údolí, ale nic neviděla.

Ty hloupá ženská! Vrátila se dovnitř. Až sem tě přivedla ta tvá fantazie, říkala si. Nebylo to nic než nějaký pták, list, závan větru, možná ryba v kanálu. Posaď se a odpočiň si.

Posadila se.

Zazněl výstřel.

Velmi jasně a pronikavě zazněl výstřel ze strašlivé hmyzí zbraně.

Ylla sebou škubla.

Přišlo to z velké dálky. Výstřel. Vzdálený bzukot včel. Výstřel. A pak druhý výstřel, přesný, nemilosrdný a vzdálený.

Znovu sebou škubla a z neznámého důvodu vyskočila a křičela, křičela, jako by nikdy nechtěla přestat. Divoce prolétla domem a znova otevřela dveře dokořán.

Ozvěny odumíraly, ztrácely se.

Ticho.

Bledá v obličeji čekala na dvorku celých pět minut.

Pak svěsila hlavu a loudavým krokem procházela sloupovými pokoji, rukou se dotýkala rozličných věcí, rty se jí chvěly a nakonec se posadila v samotě zešeřelého pokoje s vinnou révou a vyčkávala. Lemem šálu začala čistit jantarový pohár.

A pak se zdaleka ozval křupavý zvuk kročejů na kamenném štěrku.

Zvedla se a zůstala stát uprostřed tichého pokoje. Pohár jí vypadl z ruky a roztříštil se na tisíc kusů.

Přede dveřmi kroky zaváhaly.

Měla by promluvit? Měla by zavolat: „Pojďte dál, prosím, pojďte dál!“

Popošla pár kroků.

Kročeje vystoupily na ochoz. Čísi ruka zmáčkla kliku.

Usmála se na dveře.

Dveře se otevřely. Přestala se usmívat.

Byl to manžel. Jeho stříbrná maska se mdle leskla.

Vstoupil do místnosti a na okamžik na ní spočinul pohledem. Pak trhnutím otevřel měch zbraně, vyhodil z něj dvě mrtvé včely, a když slyšel, že pleskly o podlahu, šlápl na ně a postavil prázdnou zbraň do kouta. Ylla byla po celou tu dobu sehnutá a marně se znova a znova pokoušela sesbírat střepy rozbitého poháru. „Co jsi dělal?“ zeptala se.

„Nic,“ řekl obrácený zády. Sundal si masku.

„Ale ta puška – slyšela jsem, že jsi vystřelil. Dvakrát.“

„Trochu jsem lovil. Občas to člověka chytne. Přišel doktor Nlle?“

„Ne.“

„Vlastně počkej!“ Znechuceně luskl prsty. „Teď si vzpomínám. Vždyť on k nám má přijít zítra odpoledne. Spletl jsem to.“

Usedli k večeři. Dívala se na jídlo a rukama nepohnula.

„Co je?“ zeptal se, ale nezvedl oči od masa, které namáčel v bublající lávě.

„Nevím. Nemám hlad.“

„Proč ne?“

„Nevím, zkrátka nemám.“

Na nebi se zvedl vítr. Slunce zapadalo. Pokoj byl malý a najednou chladný.

„Pokouším se rozpomenout,“ řekla manželovi se zlatýma očima, který proti ní vzpřímeně a nezúčastněně seděl v tichém pokoji.

„Na co se rozpomenout?“ Usrkával vína.

„Na tu píseň. Na tu dojemnou a krásnou píseň.“ Zavřela oči a pobrukovala, ale ta píseň to nebyla. „Zapomněla jsem ji. A nevím proč, ale nechci ji zapomenout. Je to něco, co bych si chtěla zapamatovat navždycky.“ Pohybovala rukama, jako by

jí rytmus mohl pomoct při vzpomínání. Pak se položila do židle. „Nemůžu si vzpomenout.“ Dala se do pláče.

„Proč pláčeš?“ ptal se Yll.

„Nevím, nevím, ale nemůžu si pomoct. Je mi smutno a nevím proč, pláču a nevím proč, ale pořád pláču.“

Skryla hlavu do dlaní. Ramena se jí otřásala.

„Zítra ti bude dobře,“ řekl.

Nepodívala se na něho. Dívala se jen na prázdnou poušť a na jasně zářící hvězdy, které právě vycházely na temné obloze. Zdálky byl slyšet zvedající se vítr a v dlouhých kanálech stoupal z vody chlad. Zavřela oči a chvěla se.

„Ano,“ řekla. „Zítra mi bude dobře.“

SRPEN 2030

LETNÍ NOC

Lidé se shromáždili na kamenných tribunách a v houfech i po skupinkách se nořili do stínů mezi modravými pahorky. Nad nimi svítilo mdlé večerní světlo hvězd a dva jasné martské měsíce. Daleko za mramorovým amfiteátrem ležela v temnotě roztroušená městečka i osamělé vily, tůně stříbřité vody stály bez hnutí a od obzoru k obzoru se třpytily kanály. Na tichou a pokojnou planetu Mars se snesl letní večer. Po kanálech, kudy teklo zelené víno, projížděly čluny křehké jako bronzové květy. Po pahorcích se do nekonečné dálky táhla obydlí jako pokojní hadi a v nich si v nočním chladu šeptali milenci na ložích pošetilá slůvka. Opozdilé děti utíkaly uličkami v záři pochodní a v rukou nesly zlaté pavouky, kteří soukali jemňoučká vlákna. Tu a tam ještě připravovali pozdní večeři na stole, na němž stříbřitě klokotala láva, ale i ta ztichla. V amfiteátrech stovky martských měst na půlnoční straně Marsu se k odpočinku sešli hnědí Marťané s očima jako zlaté penízky a pozornost soustředili na jeviště, na nichž hudebníci vyluzovali poklidnou hudbu nesoucí se jako vůně květin nehybným ovzduším.

Na jednom jevišti zpívala nějaká žena.

Hledištěm projelo vzrušení.

Přestala zpívat. Přitiskla si ruku k hrdlu. Pokynula hudebníkům, aby začali znovu.

Hudebníci hráli a ona zpívala a tentokrát diváci povzdechli, poposedli na sedadlech, někteří překvapeně vstali a celým amfiteátrem proběhl mrazivý závan. Neboť píseň, kterou ta žena zpívala, byla zvláštní, podivná a děsivá. Pokusila se zadržet slova, která se jí linula ze rtů, ale slova se ozývala dál:

„Jde v kráse své jak průzračná
noc kraji hvězd a bezmračna;
a vším nejlepším ze světla
i z šera tvář jí rozkvetla…“

Zpěvačka si přitiskla ruce na ústa. Zmateně se zarazila.

„Co je to za slova?“ ptali se hudebníci.

„Co je to za píseň?“

„Co je to za řeč?“

A když znova zaduli do zlatých trubek, ozvala se neznámá hudba a zvolna se nesla nad obecenstvem, které teď už stálo a hlasitě se dohadovalo.

„Co je to s tebou?“ ptali se hudebníci jeden druhého.

„Cos to hrál?“

„A co tys to hrál?“

Žena s pláčem utekla z jeviště. Obecenstvo opustilo amfiteátr. A podobně tomu bylo ve všech znervóznělých martských městech. Vplížil se do nich chlad, jako by vzduchem začaly létat bílé vločky sněhu.

Ve světle pochodní zpívaly děti v ztemnělých uličkách:

„… našla jen pár lžic
v polici, nic víc,
chudák pes nedostal nic!“

„Děti!“ ozývalo se volání. „Co to zpíváte? Kde jste se to naučily?“

„To nás zničehonic napadlo. Jsou to nějaká slova, vůbec jim nerozumíme.“

Bouchaly domovní dveře. Ulice zely prázdnotou. Nad modravými pahorky vyšla zelená hvězda.

Po celé půlnoční straně Marsu se milenci budili ze sna a naslouchali svým milovaným, jak si v temnotě tiše pobrukují.

„Co je to za melodii?“

A v tisíci vil s výkřikem procitly ženy uprostřed noci ze spánku. Po tvářích jim tekly slzy a bylo třeba je chlácholit: „No tak, no tak, spi. Co se stalo? Nějaký sen?“

„Ráno se stane něco hrozného.“

„Nic se nemůže stát, nic nám nehrozí.“

Hysterický vzlykot: „Blíží se to, je to blíž a blíž!“

„Nic se nám nemůže stát. Co taky? Spi už. Spi.“

Časně ráno bylo na Marsu klidno, tak klidno jako v temné mrazivé studni. Hvězdy zářily ve vodách kanálů, z pokojů se neslo oddychování, děti stočené do klubíček držely své pavoučky v zaťatých pěstičkách, milenci leželi v objetí, měsíce zašly, pochodně vychladly a kamenné amfiteátry zely prázdnotou.

Jediným zvukem, který se krátce před svítáním ozval ze vzdálené opuštěné uličky, byly kroky nočního hlídače, který se procházel sem tam tmou a pobrukoval si velmi podivnou píseň…

SRPEN 2030

POZEMŠŤANI

Někdo vytrvale klepal na dveře. Paní Ttt otevřela. „Co je?“

„Vy mluvíte anglicky!“ Muž, který stál venku, byl ohromen.

„Mluvím tak, jak mluvím,“ řekla.

„Mluvíte báječnou angličtinou!“ Muž byl v uniformě. Za ním stáli ještě tři další, všichni udýchaní, usměvaví a špinaví.

„Co si přejete?“ tázala se paní Ttt.

„Vy jste Marťanka!“ Muž se usmíval. „To slovo vám určitě nic neříká. Je to pozemský výraz.“ Pohodil hlavou ke svým mužům. „My jsme ze Země. Já jsem kapitán Williams. Přistáli jsme na Marsu před hodinou. Jsme tu, jsme Druhá expedice! Byla už První expedice, jenže nevíme, co se s ní stalo. Ale teď jsme tu v každém případě my. A vy jste první Marťanka, se kterou jsme se setkali!“

„Marťanka?“ Povytáhla obočí.

„Chci tím říct, že žijete na čtvrté planetě od Slunce. Je to tak?“

„To ví každé malé dítě,“ odsekla a nespouštěla z nich oči.

„A my,“ poklepal si buclatou růžovou rukou na hruď, „my jsme ze Země. Je to tak, pánové?“

Sborově: „Ano, pane kapitáne.“

„Tohle je planeta Tyrr, jestli chcete užívat její správné jméno,“ upozornila je.

„Tyrr, Tyrr.“ Kapitán se unaveně zasmál. „To je hezké jméno. Ale, má milá paní, jak to, že mluvíte tak perfektně anglicky?“

„Nemluvím, myslím,“ řekla. „To je telepatie. Dobrý den!“ A zabouchla dveře.

Za chviličku už ten hrozný člověk klepal znova.

Zprudka otevřela. „Co zas?“ divila se.

Muž tam dosud stál, rozpačitě se usmíval a vypadal zaraženě. Natáhl k ní ruce. „Myslím, že jste mi nerozuměla –“

„Cože?“ vyštěkla.

Užasle na ni zíral. „My jsme ze Země!“

„Nemám čas,“ řekla. „Mám dnes spoustu vaření, uklízení a zašívání a vůbec. Určitě chcete mluvit s panem Ttt. Je nahoře ve své pracovně.“

„Ano,“ odpověděl zmatený Pozemšťan a zamrkal. „Rozhodně chceme mluvit s panem Ttt.“

„Má moc práce.“ Znova zabouchla dveře.

Tentokrát už bylo klepání neslušně silné.

„Tak podívejte!“ křičel muž, když se dveře znovu rozlétly. Vrazil dovnitř, asi ji chtěl zaskočit. „Takhle se s návštěvou nezachází!“

„Jděte mi z té čisté podlahy,“ křičela. „Toho bláta! Hned ať jste pryč! Jestli chcete jít dál, umyjte si nejdříve boty.“

Muž se zděšeně podíval na své zablácené boty. „Tohle není chvíle na takové maličkosti,“ řekl. „Myslím, že bychom ji měli oslavit.“ Dlouze se na ni zadíval, jako by ji tím mohl přimět, aby ho pochopila.

„Jestli mi kvůli vám v troubě nevyběhly křišťálové houstičky,“ vykřikla, „tak vás vezmu klackem!“ Nahlédla do malé rozpálené trouby. Pak se na něho znovu obrátila, zardělá a uhřátá. Oči měla ostře žluté, pleť nahnědlou, byla štíhlá a rychlá jako komár. Hlas měla kovově ostrý. „Počkejte tady. Podívám se,

jestli vás můžu na moment pustit k panu Ttt. Co že mu to chcete?“

Muž přidušeně zaklel, jako by mu ruku zasáhla kladivem. „Řekněte mu, že jsme ze Země a že něco takového tu ještě nikdy nebylo.“

„Co že nebylo?“ Mávla hnědou rukou. „No nic. Hned se vrátím.“

Kamenným domem se rozléhal zvuk jejích kroků.

Venku byla nekonečná modrá martská obloha, žhavá a tichá jako teplé hlubiny moře. Martská poušť ležela vystavená slunečním paprskům jako nějaký prehistorický hrnec bláta, z něhož stoupají vlny vedra a tetelivě se chvějí. Na nedalekém pahorku bylo vidět malou sklopenou raketu. Od rakety vedly stopy velkých nohou ke dveřím kamenného domu.

Shora se tam teď ozývaly hádavé hlasy. Muži u dveří na sebe zírali, přešlapovali z nohy na nohu, točili palci a strkali je za opasek.

V horním patře křičel mužský hlas. Ženský hlas mu odpovídal. Po patnácti minutách Pozemšťani začali chodit sem tam kuchyňskými dveřmi, nic jiného se dělat nedalo.

„Má někdo cigarety?“ řekl jeden z nich.

Objevil se balíček a všichni si zapálili. Vydechovali plazivé pramínky bělavého kouře. Upravili si uniformu a zapnuli límeček. Hlasy nahoře reptaly a mlely dál. Velitel se podíval na hodinky.

„Pětadvacet minut,“ řekl. „Nechápu, co tam dělají.“ Přistoupil k oknu a podíval se ven.

„To je vedro,“ řekl jeden z posádky.

„To je,“ ozval se někdo jiný do parna vlekoucího se časného odpoledne. Hlasy se ztišily až k mumlání a pak utichly docela. V celém domě se neozýval jediný zvuk. Muži neslyšeli nic než vlastní dech.